

Koncepcija

«Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu»

valdībā apstiprināta 2014.gada 21.oktobrī
(MK 30.10.2014. rīkojums nr. 619)

Evija Kūla

LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte
Senioru lietu padomes sēde 2015.gada 14.janvārī

Koncepcijas virsmērķis un mērķis

Virsmērķis:

uz solidaritātes principiem balstīta
nabadzības un ienākumu
nevienlīdzības mazināšana

Mērķis:

definēt metodoloģiski pamatotu un
sociālekonomiskajai situācijai
atbilstošu minimālā ienākuma
līmeni, lai pilnveidotu sociālās
drošības sistēmas jomu ietvaros
noteiktos atbalsta pasākumus

Pamatproblēma

Valstī noteiktie minimālo ienākumu līmeņi nav sasaistīti ar sociālekonomiskās situācijas raksturojošajiem rādītājiem

→ tāpēc minimālo ienākumu apmēri ir neadekvāti zemi

→ tā rezultātā ir augsts nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju skaits un augsta ienākumu nevienlīdzība

Likumdošanā noteiktie minimālie ienākumu līmeņi un atsevišķi minimālie ienākumi

- Garantētā minimālā ienākuma līmenis – 50 € (vidējais GMI pabalsta apmērs cilvēka mēnesī - 35 €) / 20,5 tūkst. GMI pabalsta saņēmēju
  - Trūcīgas personas ienākumu līmenis – 128 € (ja pašvaldība saistošajos noteikumos nav noteikusi augstāku GMI līmeni, tad tie cilvēki, kuru ienākumi ir no 50 € – 128 €, materiālo palīdzību nesaņem) / 64,7 tūkst. trūcīgas personas
-

- Minimālā pensija – sākot no 70 €, balstoties uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu – 64 €
- IIN neapliekamais minimums vispārējā gadījumā – 75 €

LM piedāvājums

Noteikt adekvātu,
pamatotu un vienotu
minimālā ienākuma
līmeni valstī

Attiecināt uz **visām**
iedzīvotāju ienākumus
ietekmējošajām
sistēmām (nodokļu,
pabalstu, pensiju)

Valdībā apstiprinātais minimālā ienākuma līmenis:

- Minimālā ienākuma līmeni (MIL) noteikt **40% apmērā no iedzīvotāju ienākumu mediānas** (jeb viduspunkta)
- 2015.gada 14.janvārī* MIL veido 126 € mēnesī pirmajai personai mājsaimniecībā, pārējiem mājsaimniecību locekļiem – 0.7 jeb 70% no pirmā pieaugušā patēriņa – 88 €

MIL katru gadu mainīsies atbilstoši mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu izmaiņām

* Atspoguļo iedzīvotāju ienākumu situāciju 2012.gadā (par 2013.gadu dati būs pieejami ≈ mēneša laikā)

Vidējās, zemākās un augstākās ienākumu robežas 5 ienākumu kategorijās

Ikmēneša ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli, eiro 2012.gadā
(EU SILC 2013.gada dati)

		vidēji	zemākā robeža	augstākā robeža
<p>GMI saņēmēji, trūcīgās personas, minimālo pensiju saņēmēji</p> <p>Minimālā alga pēc nodokļu nomaksas 2012.g. - 206 euro</p> <p>Maznodrošinātās personas (142-356 euro 33% p/v)</p>	Latvija	319.90		
	1	111.88		līdz 171.26
	2	208.63	171.29	241.94
	3	272.10	242.02	309.31
	4	371.99	309.40	459.82
	Kvintiles* (iedzīvotāju ienākumu kategorijas)	5	701.33	no 459.9

* Kvintile jeb ienākumu kategorija (EU-SILC apsekojums) - viena piektā daļa (20%) no apsekoto mājsaimniecību skaita, kuras sagrupētas pieaugošā secībā pēc to rīcībā esošajiem ienākumiem uz vienu mājsaimniecības locekli

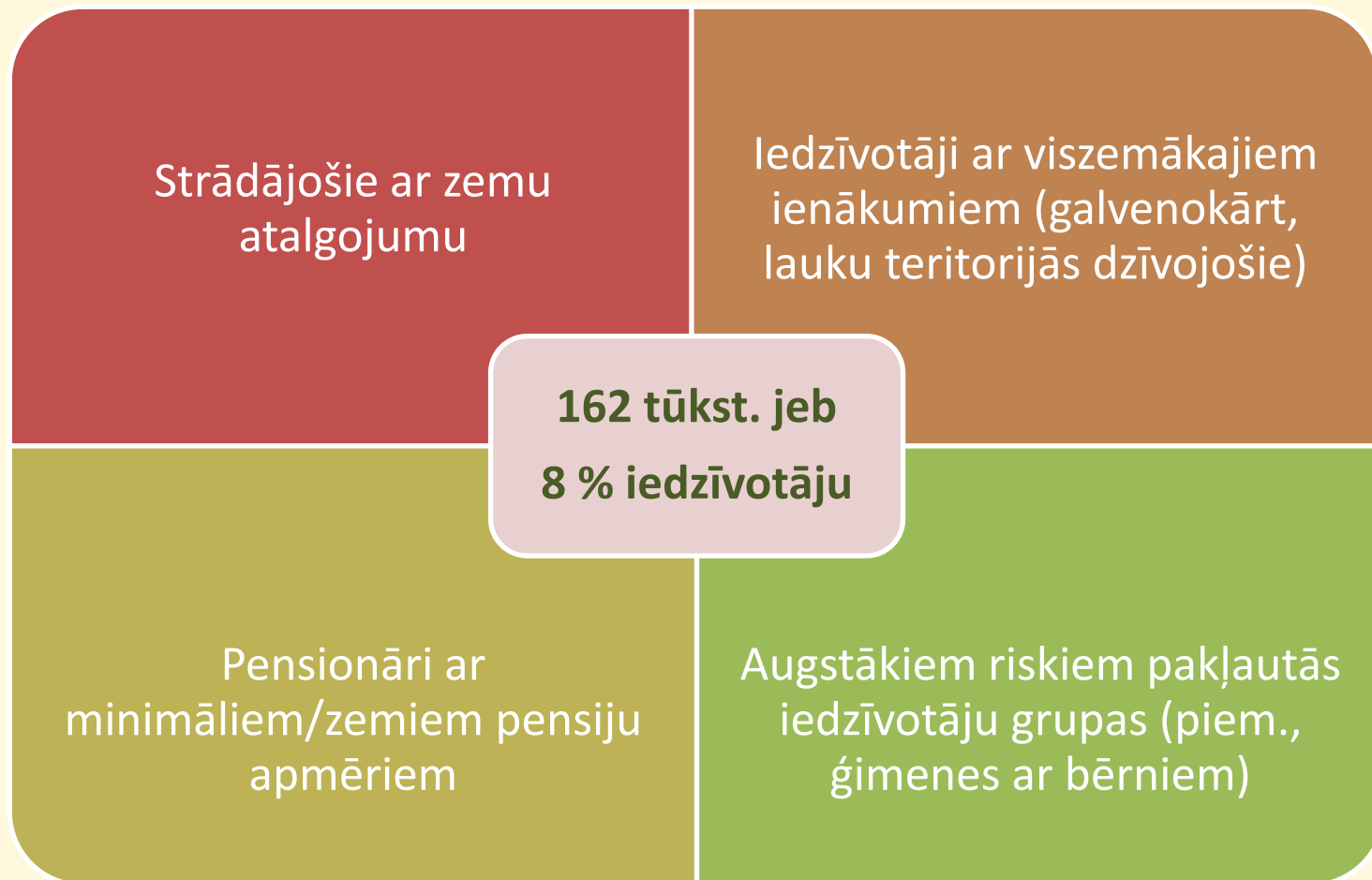
Ar minimālā ienākuma līmeni sasaistīt / to ņemt vērā

- 1) ar IIN neapliekamo minimumu
- 2) garantētā minimālā ienākuma līmeni
- 3) bāzes jeb sociālo pensiju
- 4) valsts sociālos pabalstus (17)
- 5) bezdarbnieka pabalsta minimālo apmēru

Kas būs ieguvēji?

Tālākie soļi

- 1) MIL noteikt normatīvajā aktā

Termiņš: 01.07.2015.

- 2) Izstrādāt plānu un grozījumus tiesību aktu projektos saistībā ar MIL ieviešanu sociālās palīdzības, valsts sociālo pabalstu, minimālās pensijas un bezdarbnieka pabalsta jomā

Termiņš: 01.10.2016.

- 3) Izstrādāt jaunu iztikas minimuma grozu dažādu iedzīvotāju grupām teritoriālajā griezumā

Termiņš: 31.12.2017.

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba

LATVIJAS REPUBLIKAS LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA
MINISTRY OF WELFARE OF THE REPUBLIC OF LATVIA